

Aan de gemeenteraad
van de gemeente Overbetuwe
Postbus 11
6660 AA ELST

Gemeente Overbetuwe	
Ingek. 24 MEI 2012	
Inschrijfnr. 12 inko8648	
Gescand: 35	
Zaak: 3002	
Afdeling:	Ovb ja/nee
stap / k. Dykema	

kopie: Griffie / y. Blanken

Datum
22 mei 2012

Behandeld door
drs. A. Jacobs RA

Ons kenmerk
3100102806/0888/rap/rj12

Onderwerp
Rapport van bevindingen accountantscontrole 2011

Uw kenmerk
-

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u het rapport van bevindingen accountantscontrole 2011 in drievoud ingebonden. Tevens ontvangt u hierbij een los exemplaar voor interne verspreiding.

Wij hebben deze rapportage besproken met de heren Mooij, Hoex, De Milliano en Dijkema van uw gemeente. Tevens hebben wij deze rapportage besproken met de leden van de auditcommissie.

Wij vertrouwen erop u met dit rapport voldoende te hebben geïnformeerd over de uitkomsten van onze accountantscontrole 2011. Indien deze rapportage nog vragen over laat, zijn wij uiteraard graag bereid een nadere toelichting te geven.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

drs. M. Krip RA

Gemeente Overbetuwe

Rapport van bevindingen accountantscontrole 2011

22 mei 2012

Inhoudsopgave

1. Samenvatting	3
2. Onze opdracht en rol als accountant	6
3. Een goedkeurende controleverklaring	8
4. Geen verdere doorontwikkeling voor wat betreft de interne financiële beheersing	14
5. De jaarrekening voldoet aan de vigerende voorschriften	16
6. Programmarekening	18
7. Grondexploitatie	20
8. Ontwikkeling financiële positie	23
9. Single information, Single audit (SiSa)	30
10. Actualiteiten: Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF)	31
11. Tot slot	33
Bijlage 1: Bevindingen controle SiSa-bijlage gemeente Overbetuwe 2011	34

Een goedkeurende verklaring bij de jaarrekening 2011 voor zowel de getrouwheid als rechtmatigheid.

Geen verdere doorontwikkeling voor wat betreft de interne financiële beheersing.

Jaarverslaggeving voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

Nadelig resultaat na bestemming van € 2,5 miljoen.

1. Samenvatting

In dit rapport van bevindingen doen wij verslag van de uitkomsten van ons onderzoek naar het getrouwe beeld en de rechtmatige totstandkoming van lasten en baten en balansmutaties van de jaarrekening 2011. In hoofdstuk 2 gaan wij nader in op de scope en reikwijdte van onze accountantscontrole.

Bij de jaarrekening 2011 hebben wij voor de getrouwheid en rechtmatigheid een goedkeurende controleverklaring verstrekt. In hoofdstuk 3 van dit rapport geven wij een nadere toelichting op onze controleverklaring. Over 2011 heeft een drietal financiële correcties plaatsgevonden. Daarnaast hebben wij voor een bedrag van € 541.000 aan rechtmatigheidsfouten geconstateerd betreffende het niet juist naleven van de EU-aanbestedingsrichtlijnen. Aangezien dit bedrag lager is dan de door u vastgestelde goedkeuringstolerantie heeft dit geen gevolgen voor de strekking van onze controleverklaring. Tevens staan wij in hoofdstuk 3 stil bij het proces rondom de jaarrekeningcontrole.

In hoofdstuk 4 geven wij in een samenvattende vorm onze bevindingen weer naar aanleiding van onze tussentijdse controle over 2011. Wij concluderen dat uw gemeente voor wat betreft de interne financiële beheersing in 2011 geen verdere doorontwikkeling heeft doorgemaakt. Gewaakt zal moeten worden dat stilstand niet tot achteruitgang gaat leiden.

De kwaliteit van het jaarverslag 2011 is van ruim voldoende niveau. Het doorontwikkelen van prestatie-indicatoren zodat een transparanter beeld ontstaat of de beoogde doelstellingen c.q. effecten met de daarvoor beschikbare middelen op een effectieve en efficiënte wijze zijn gerealiseerd, blijft een belangrijke uitdaging.

Het resultaat na bestemming over 2011 bedraagt € 2,5 miljoen nadelig (dit was begroot na wijziging op € 1,9 miljoen nadelig). In hoofdstuk 6 rapporteren wij u over het resultaat 2011 en geven wij inzicht in de resultaatontwikkeling van uw gemeente over de jaren 2008 – 2011. In hoofdstuk 7 gaan wij nader in op de grondexploitatie van uw gemeente en de ontwikkelingen die we daarin signaleren.

Wij hebben in hoofdstuk 8 uitgebreid stilgestaan bij de financiële structuur c.q. positie van uw gemeente. Dit hebben gedaan aan de hand van een aantal belangrijke financiële verhoudingscijfers. Daaruit is af te leiden dat de financiële structuur van uw gemeente momenteel gezond is.

Uw weerstandsratio is dalende.

De financiële positie van uw gemeente neemt verder af en is niet zonder zorgen.

De komende jaren zal scherp aan de wind moeten worden gezeild en is alertheid geboden de financiële positie en financieringspositie adequaat en tijdig te monitoren.

Zowel uit de opstelling van het college als uit onze benaderingswijze is af te leiden dat de weerstandsratio van uw gemeente dalende is. Wij hanteren daarbij een voorzichtigere benadering als uitgangspunt.

In onze voorgaande rapportage hebben wij al gerapporteerd dat de financiële positie van uw gemeente niet zonder zorgen is. Deze constatering wordt overigens ook door het college onderkend. Gerelateerd aan de hierboven genoemde ontwikkeling van de weerstandspositie (incidenteel en structureel) en daarnaast de ontwikkelingen aangaande de verdere decentralisatie van de overheidstaken naar gemeenten, de korting van de rijksbudgetten, de gevolgen van de economische crisis (o.a. dividend, bouwleges, uitkeringen) en de vertragingen in de grondexploitatie zorgen ervoor dat wij onze kwalificatie van de financiële positie, als zijnde niet zonder zorgen, nogmaals bij u benadrukken. Een andere belangrijke factor die hierbij in ogenschouw moet worden genomen vormt de toenemende kans op financiële risico's vanuit de diverse verbonden partijen waarin uw gemeente participeert en waar uw gemeente (deels) verantwoordelijk voor is.

Wij hebben het college geadviseerd in 2012 de uitgangspunten voor het berekenen van de weerstandsratio te analyseren en indien noodzakelijk daarin in overleg met de raad wijzigingen aan te brengen. Belangrijk daarbij is hoe uw gemeente handelt met het meenemen van nog niet (volledig) gerealiseerde boekwinsten van grondexploitaties. In aansluiting hierop hebben wij het college geadviseerd eveneens een meer diepgaande inschatting te maken van de incidentele en structurele risico's en dit af te zetten tegen het verwachte financiële meerjarenperspectief.

De vele ontwikkelingen die op uw gemeente afkomen zorgen er voor dat uw als raad voor belangrijke financiële beleidsmaatregelen staat die erop gericht zullen zijn om een structureel dekkend meerjarenperspectief te blijven realiseren, waarbij beschikbaarheid van middelen beperkt is en qua ambities prioriteiten gesteld moeten worden. Dit zal ook de druk op de toekomstige begroting verhogen. Daarnaast kan dit ook mogelijke financieringsrisico's met zich mee brengen. Het jaar 2012 maar zeker ook daarna zal uw gemeente scherp aan de wind moet zeilen en is zeker alertheid geboden de financiële positie en de hiermee samenhangende liquiditeit c.q. financieringspositie adequaat en tijdig te monitoren. Dit vraagt om een goed functionerend planning- en controlinstrument met focus op de voor uw gemeente kritische succesfactoren. De kwaliteit van de tussentijdse informatievoorziening en het proces van risicomanagement zijn hierbij van groot belang.

Blad 5

22 mei 2012

3100102806/0888/rap/rj12

In hoofdstuk 9 staan wij stil bij onze controle van de SiSa-bijlage. Wij hebben hierbij geen fouten of onzekerheden geconstateerd. Hoofdstuk 10 gaat ten slotte in op de Wet HOF (Houdbare Overheidsfinanciën).

Onze onafhankelijkheid als accountant is voldoende gewaarborgd.

Er zijn bij de controle geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

2. Onze opdracht en rol als accountant

2.1. Opdracht

Wij hebben van u de opdracht gekregen om de jaarrekening 2011 van de gemeente Overbetuwe te controleren. De accenten en reikwijdte van de accountantscontrole zijn vastgelegd in de opdrachtbevestiging d.d. 20 september 2011.

2.2. Onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de beroepsorganisatie van accountants (NBA) opgenomen in de 'Nadere Voorschriften inzake onafhankelijkheid van de openbaar accountant' (hierna NVO) en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de NVO is binnen de organisatie van Deloitte ingebed.

Op basis van onze toetsing aan het 'normenkader' concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij uw gemeente in 2011 voldoende is gewaarborgd.

2.3. Fraude

Van de accountant wordt op grond van de regels van de beroepsorganisatie (NBA) een professioneel kritische houding verwacht ten aanzien van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude in de jaarrekening. Ter invulling van deze professioneel kritische houding zal de accountant een inschatting moeten maken van de frauderisico's, zich een beeld moeten vormen van de maatregelen van interne beheersing die de organisatie heeft getroffen om mogelijke fraudes van materieel belang te voorkomen en moeten bezien of deze maatregelen effectief zijn. Wanneer sprake is van een aanwijzing voor fraude dan zal de accountant dit moeten communiceren met, afhankelijk van de aard van de fraude, de direct leidinggevende, de directie, het college van burgemeester en wethouders en, in sommige gevallen (fraude in de top van de organisatie) en wanneer onvoldoende herstelwerkzaamheden worden ondernomen, de gemeenteraad.

Om invulling te geven aan de eerder genoemde verplichting hebben wij een fraudediscussie gevoerd binnen het controleteam en met een afvaardiging van uw gemeente waarbij wij de nadruk hebben gelegd op de eventuele mogelijkheden van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken en op preventieve maatregelen daarbij. Van het college van burgemeester en wethouders hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd.

Daarnaast hebben wij conform onze beroepsregels zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die er op waren gericht om het risico van het "omzeilen" van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Tevens hebben wij specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen en op schattingen en zijn wij alert geweest op significante en ongebruikelijke transacties.

Hoewel wij zoals hiervoor beschreven een kritische houding hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, merken wij op dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude. Bij de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2011 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

3. Een goedkeurende controleverklaring

3.1. Strekking controleverklaring

Bij de door het college van burgemeester en wethouders opgestelde jaarrekening 2011 hebben wij een goedkeurende controleverklaring verstrekt ten aanzien van de getrouwheid en rechtmatigheid. De controleverklaring is gedateerd op 21 mei 2012.

De door u vastgestelde goedkeuringstolerantie voor fouten bedraagt afgerond € 921.700 (1% van de totale lasten *inclusief* mutaties in de reserves) en voor onzekerheden afgerond € 2.765.100 (3% van de totale lasten *inclusief* mutaties in de reserves).

De rapporteringstolerantie is door u vastgesteld op > € 100.000. Dat wil zeggen dat wij de door ons geconstateerde fouten of onzekerheden, die dat bedrag overschrijden, vermelden in dit rapport.

3.2. Normenkader

De controle op het financieel beheer en de inrichting van de financiële organisatie van uw gemeente is in uw Controleverordening ex artikel 213 GW vastgelegd. In het controleprotocol van 16 december 2008 is deze voor het verslagjaar 2011 verder uitgewerkt. Daarbij zijn aanwijzingen gegeven voor de uit te voeren accountantscontrole en de daarbij te hanteren controlenormen. Ten aanzien van de rechtmatigheidscontrole is voor wat betreft de interne regelgeving uitgegaan van de variant "recht, hoogte en duur". Bij onze controlewerkzaamheden voor 2011 hebben wij deze aanwijzingen als uitgangspunt gehanteerd.

3.3. Evaluatie van fouten en onzekerheden

In deze paragraaf geven wij de belangrijkste getrouwheids- en rechtmatigheidsbevindingen weer.

Er zijn géén
getrouwheidsfouten maar
wel rechtmatigheids-
fouten die wij aan u
moeten rapporteren.

Fouten

Wij hebben de volgende (ongecorrigeerde) fouten geconstateerd die de rechtmatigheid, het getrouwe beeld en het resultaat beïnvloeden.

fouten	getrouw beeld	rechtmatigheid	invloed resultaat
Onrechtmatige financiële beheershandeling zonder direct financieel effect	€ 0	€ 541.000	€ 0
Totaal fouten	€ 0	€ 541.000	€ 0

De geconstateerde fout betreft onrechtmatigheden in het kader van het Besluit aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten voor een bedrag van € 541.000. In twee situaties van opdrachten tot levering c.q. diensten zijn in 2011 de voorgeschreven Europese aanbestedingsregels niet nageleefd. De geconstateerde fouten liggen binnen de marge om tot goedkeuring over te gaan.

Wij hebben het college en de directie geadviseerd op korte termijn adequate maatregelen te treffen om de naleving van de Europese aanbestedingsregels binnen uw gemeente stringenter te waarborgen.

Onzekerheden

Bij onze controle hebben wij geen onzekerheden in de getrouwheid en rechtmatigheid geconstateerd die voor rapportering in aanmerking komen.

Gecorrigeerde getrouwheidsfouten

Wij rapporteren u de gecorrigeerde getrouwheidsfouten, zoals deze tijdens de controle van de jaarrekening zijn doorgevoerd. Voor 2011 betreft dit een drietal financiële correcties:

- Het treffen van verliesvoorzieningen voor de grondexploitatie voor een totaalbedrag van € 4.979.000 (complexen Vinkenhof, Loeffen, De Pas, Den Hartog, MTC, Emplacement Elst en Elst Centraal).
- Het laten vrijvallen van een deel van de voorziening voor onderhoud gebouwen voor een bedrag van € 925.000.

Drie gecorrigeerde
financiële fouten in de
jaarrekening 2011.

- Het laten vrijvallen van een opgenomen verplichting voor de afrekening Wet Inburgering vanwege het wegvallen van de bestedings- c.q. terugbetalingsverplichting voor een bedrag van € 302.000.

Daarnaast hebben wij een aantal presentatietechnische aanpassingen aangegeven teneinde te voldoen aan de formele verslaggevingseisen van het Besluit begroting en verantwoording (Bbv) en/of om de transparantie van de jaarverslaggeving verder te verbeteren.

Overige bevindingen rechtmatigheidscontroles

Bij de uitgevoerde rechtmatigheidscontroles is gebleken dat uw gemeente evenals in voorgaande jaren in enkele gevallen is afgeweken van het geldende inkoop- en aanbestedingsbesluit. Omdat dit besluit interne regelgeving betreft, die niet is opgenomen in het normenkader voor de rechtmatigheidscontrole, heeft deze bevinding geen gevolgen voor de strekking van de controleverklaring. Wel hebben wij het college geadviseerd de naleving stringenter te bewaken.

Daarnaast hebben wij geconstateerd dat enkele subsidies over 2010 tot op heden nog niet definitief zijn vastgesteld. De einddatum op grond van de vigerende subsidieverordening is door diverse omstandigheden niet gehaald. Wij hebben het college geadviseerd hier actie op te ondernemen en de interne beheersing binnen de procesgang subsidieverstrekingen te verbeteren zodat vaststellingen tijdig c.q. binnen de in de subsidieverordening gestelde termijnen plaatsvinden.

Begrotingsrechtmatigheid

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota 2011 van de commissie BBV (voorheen het Platform Rechtmatigheid).

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma. Deze kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen. In de paragraaf 'toelichting begrotingsrechtmatigheid programmarekening' zijn de bevindingen ten aanzien van het begrotingscriterium' opgenomen. Hiermee legt uw gemeente op een adequate wijze verantwoording af over de rechtmatigheid van de lasten 2011.

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma. Op 3 van de 8 programma's (inclusief algemene dekkingsmiddelen) is een begrotingsoverschrijding op de lasten te constateren.

Op 3 programma's een
overschrijding op de lasten
die als rechtmatig zijn te
kwalificeren

Deze is in te delen in de onderstaande categorie, zoals ook genoemd in Kadernota van de commissie BBV.

Lastenoverschrijding programma	Begrotingsafwijking	Onrechtmatig, telt niet mee in oordeel
Programma 4: Verkeer	€ 40.141	✓
Programma 7: Reguliere werkzaamheden	€ 4.313.923	✓
Programma 8: Algemene Dekkingsmiddelen	€ 16.875	✓

In het in de jaarrekening 2011 opgenomen hoofdstuk 'Analyse begrotingsafwijking en begrotingsrechtmatigheid 2011' en 'Toelichting begrotingsrechtmatigheid programmarekening' worden bovengenoemde afwijkingen toegelicht en verklaard.

Vastgesteld kan worden dat alle kostenoverschrijdingen voldoen aan een of meerdere criteria uit de Kadernota van het voormalige Platform Rechtmatigheid. Hierdoor hebben deze kostenoverschrijdingen geen gevolgen voor de strekking van de controleverklaring.

Overzicht stand van zaken kredieten

In de jaarrekening 2011 is een toelichting opgenomen van de kredieten waarop sprake is van een overschrijding. Hieruit blijkt dat op een aantal kredieten de werkelijke investeringen hoger zijn dan begroot. Hieronder volgend de belangrijkste overschrijdingen (overschrijdingen groter dan € 100.000)

Op 6 kredieten een krediet-overschrijding.

Programma	Omvang krediet-overschrijding	Onrechtmatig, telt niet mee
Programma 7: Griegstraat Elst	€ 198.066	✓
Programma 7: Civieltechnische kosten Heteren-Centrum	€ 715.037	✓
Programma 7: Duurzaam veilig inrichten	€ 332.743	✓

30km zones		
Programma 7: GRP 2006 vervanging verbetering riolering	€ 621.913	✓
Programma 7: Grote Molenstraat/Rijnstraat reconstructie	€ 119.721	✓
Programma 7: Rijnwaalpad	€ 124.237	✓

In de jaarrekening wordt op een deugdelijke en toereikende wijze inzicht verschaft in de kredietoverschrijdingen. Vastgesteld kan worden dat alle kredietoverschrijdingen op de programma's voldoen aan een of meerdere criteria uit de Kadernota. Hierdoor hebben deze overschrijdingen geen gevolgen voor de strekking van onze controleverklaring.

3.4. Betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking

Er zijn géén bevindingen ten aanzien van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Wij melden de bij de controle van de jaarrekening gedane bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan.

Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben, hetgeen wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Hiervoor zou een specifiek daarop gericht onderzoek noodzakelijk zijn.

Bij onze controle zijn geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking gebleken, die wij aan u zouden moeten rapporteren.

3.5. Proces jaarrekeningcontrole

Op 8 maart 2012 was de start van de jaarrekeningcontrole (onderdelen SiSa, rechtmatigheid en grondexploitatie) gepland.

Met name op de onderdelen SiSa en rechtmatigheid waren de SiSa-verantwoording en controledossiers nog niet controlegerreed. Hierdoor hebben wij in de weken daarna een aantal aanvullende bezoeken aan uw gemeente gebracht om deze controles uit te voeren en af te ronden. Met betrekking tot de grondexploitatie hebben naar aanleiding van de initiele controle aanvullende besprekingen plaatsgevonden met betrekking tot het treffen van de noodzakelijke verliesvoorzieningen (zie paragraaf 3.3. van deze rapportage).

Ook de controle van de reguliere jaarrekening heeft meer tijd in beslag genomen. De aangeleverde dossiervorming ter onderbouwing van de jaarrekening was van een kwalitatief lager niveau dan voorgaande jaren. In overleg met uw gemeente hebben wij afspraken gemaakt over de oplevering van de ontbrekende controledocumentatie. Uiteindelijk hebben wij onze controle van de jaarrekening op 18 mei 2012 afgerond.

Het bovengenoemde heeft enerzijds geleid tot een aantal (financiële) correcties en aanvullende controle werkzaamheden. Daarnaast heeft de controle een lange doorlooptijd opgeleverd. Het proces als geheel heeft veel energie en aandacht gevergd van zowel de medewerkers van de gemeente als van ons controleteam.

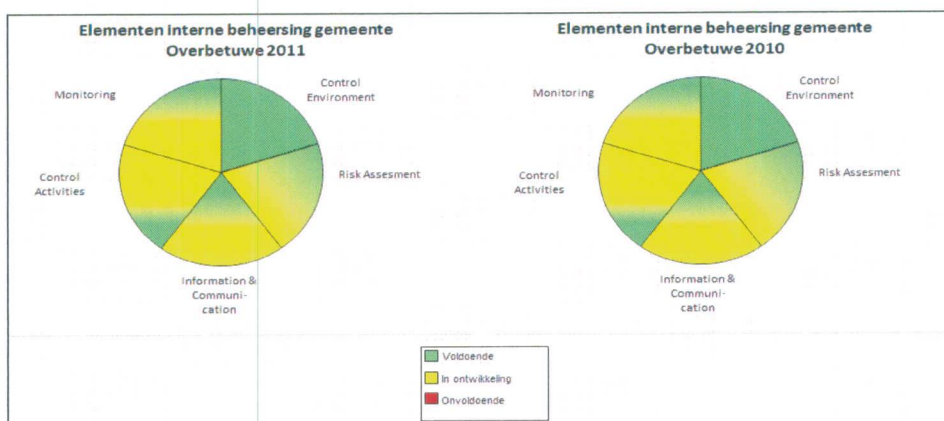
Wij stellen voor het controleproces 2011 met uw gemeente te evalueren, dit mede gericht op het mogelijk maken van een meer efficiënte controle over het verslagjaar 2012. Hierop vooruitlopend zijn wij overigens van mening dat de samenwerking en onderlinge communicatie op een constructieve wijze heeft plaatsgevonden.

4. Geen verdere doorontwikkeling voor wat betreft de interne financiële beheersing

In het kader van de opdracht tot accountantscontrole 2011 hebben wij een interim-controle uitgevoerd. Deze controle is vooral gericht op bedrijfsvoeringsonderwerpen die van belang zijn voor een goede interne beheersing en een betrouwbare jaarverslaggeving. Het gaat hierbij onder meer om onderwerpen op het terrein van administratieve organisatie/interne controle (AC/IC), rechtmatigheid en tussentijdse informatievoorziening die van belang zijn bij een verdere doorontwikkeling van de bedrijfsvoering. Wij hebben het COSO-raamwerk gehanteerd als normenset bij onze beoordeling van de mate waarin u als gemeente Overbetuwe in 'control' bent.

Over onze bevindingen naar aanleiding van de interim-controle rapporteren wij in onze boardletter. Hieronder is een samenvatting van de boardletter opgenomen.

Uit de beoordeling van het COSO-model volgt voor het jaar 2011 (ter vergelijking is ook 2010 opgenomen) de volgende visuele weergave.

Samenvattend stellen wij vast dat in 2011 geen verdere doorontwikkeling is geboekt voor wat betreft de interne financiële beheersing. Dit blijkt vooral uit de mate waarin uw gemeente in 2011 invulling heeft gegeven aan onze adviezen vanuit voorgaande jaren.

Hoewel hier oorzaken aan ten grondslag liggen, namelijk 'on hold' zetten in afwachting van de doorontwikkeling van de organisatie en belangrijke andere onderwerpen met een hoge prioriteit, is het essentieel dat de komende tijd een aantal aandachtspunten wordt opgepakt. Wij verwijzen u hiervoor naar de door ons uitgebrachte boardletter 2011. Wij attenderen u er op dat het voor wat betreft de borging in de organisatie belangrijk is dat de stilstand niet gaat leiden tot achteruitgang.

Vanuit onze controle van de jaarrekening 2011 in april/mei 2012 leiden wij af dat het merendeel van de adviespunten nog opgepakt moet worden.

5. De jaarrekening voldoet aan de vigerende voorschriften

5.1. Algemeen

De jaarverslaggeving 2011 bestaat uit:

- Het jaarverslag 2011 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen).
- De jaarrekening 2011.

In het jaarverslag (programmaverantwoording) dient informatie opgenomen te worden over: wat hebben we gedaan, wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering, etc.) het jaarverslag. Beide onderdelen vallen niet (expliciet) onder de controle van de jaarrekening.

Primair object van de accountantscontrole (op grond van artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening (programmarekening met toelichting en de balans met toelichting).

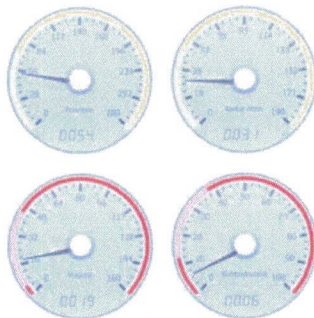
De inhoud van het jaarverslag (programmaverantwoording en paragrafen) hebben wij “marginaal getoetst”. Deze toetsing blijft beperkt tot het signaleren van mogelijke tegenstrijdigheden tussen het jaarverslag en de jaarrekening. De accountantscontrole omvat daarom geen oordeel over de inhoudelijke juistheid en volledigheid van de informatieverstrekking opgenomen in de programmaverantwoording en de verplichte paragrafen.

Bij onze controle hebben wij geen tegenstrijdigheden tussen het jaarverslag en de jaarrekening geconstateerd.

5.2. Kwaliteit informatiewaarde jaarverslag is ruim voldoende

Uit onze toetsing van het jaarverslag concluderen wij dat het kwaliteitsniveau van de jaarstukken 2011 van ruim voldoende niveau is.

In het jaarverslag wordt inzicht verschaft in de 3 W's (wat willen we bereiken, wat hebben we gedaan en wat heeft het gekost). Hierbij merken wij op dat niet expliciet blijkt of nu uiteindelijk ook is bereikt (in effecten, outcome) wat is beoogd.

In dat kader is een verdere doorontwikkeling van prestatie-indicatoren noodzakelijk zodat een transparanter beeld ontstaat of de beoogde doelstellingen c.q. effecten met de daarvoor beschikbare middelen op een effectieve en efficiënte wijze zijn gerealiseerd. Wij hebben het college geadviseerd om gezamenlijk met de raad per programma een beknopt overzicht van effectindicatoren, prestatie- of inspanningsindicatoren te benoemen en hierop te monitoren.

5.3 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten is in acht genomen

De jaarrekening voldoet aan het Bbv.

De jaarrekening 2011 voldoet aan het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Wij hebben geen verslaggevingstechnische verbeterpunten geconstateerd die voor rapportering in aanmerking komen.

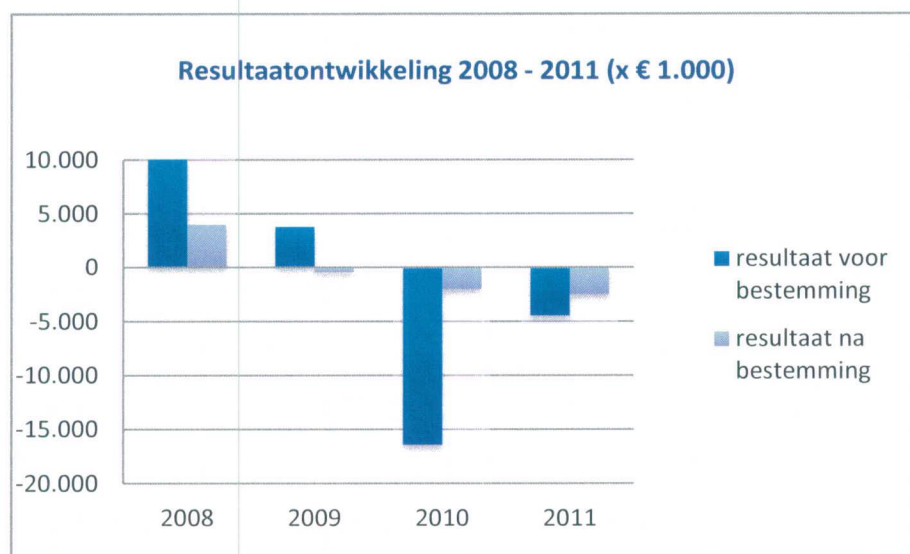
6. Programmarekening

6.1. Resultaat over 2011

De programmarekening over het jaar 2011 sluit met een nadelig resultaat voor bestemming van € 4,4 miljoen (begroot na wijziging € 3,8 miljoen nadelig). Per saldo is in 2011 € 1,9 miljoen onttrokken (begroot na wijziging € 1,9 miljoen onttrokken) aan diverse reserves zodat het uiteindelijk nog te bestemmen jaarresultaat € 2,5 miljoen nadelig bedraagt (begroot na wijziging € 1,9 miljoen).

Hierna geven wij een overzicht van de ontwikkeling van het resultaat van 2008 tot en met 2011 (x € 1.000):

Het resultaat na bestemming bedraagt € 2,5 miljoen negatief.

De programmarekening over 2011 laat een nadelig saldo na bestemming van € 2,5 miljoen zien ten opzichte van een nadelig saldo van € 2,0 miljoen over het boekjaar 2010. Voor een meer uitgebreide analyse van het resultaat over het jaar 2011 verwijzen wij u naar de jaarstukken.

6.2. Voorstel tot resultaatbestemming

Het nog te bestemmen resultaat bedraagt over 2011 € 2,5 miljoen nadelig. In de balans is - conform de voorgeschreven richtlijnen - dit resultaat afzonderlijk onder het eigen vermogen opgenomen.

7. Grondexploitatie

7.1. Inleiding

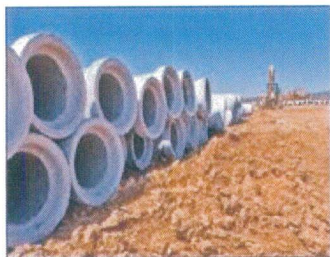
De bouwgrondexploitatie is een belangrijk onderdeel van de financiële gang van zaken binnen uw gemeente. De stand van de voorraden onderhanden werk (inclusief niet in exploitatie genomen bouwgronden) bedraagt ultimo 2011 netto € 17,9 miljoen tegenover € 25,6 miljoen voorgaand jaar.

In de paragraaf "Grondbeleid" in het jaarverslag 2011 geeft uw gemeente toereikend en op een juiste wijze inzicht in het verloop van de grondexploitatie, het gerealiseerde resultaat 2011 vanuit de grondexploitatie, de toekomstige ontwikkelingen en winstverwachtingen en de stand van de voorzieningen voor verliesgevende complexen. In dit hoofdstuk gaan wij op een aantal belangrijke punten nader in.

7.2. Actualisaties kostprijscalculaties

Vanwege de financiële crisis en de mogelijke gevolgen daarvan op de waardering van de grondpositie is het belangrijk dat uw gemeente beschikt over jaarlijks geactualiseerde kostprijscalculaties. Bij onze controle hebben wij vastgesteld dat alle complexen zijn geactualiseerd. Op basis van de geactualiseerde kostprijscalculaties is per 31 december 2011 een voorziening voor verliesgevende complexen gevormd voor een totaalbedrag van € 11,1 miljoen (31 december 2010: € 7,5 miljoen). Per saldo een toename van € 3,6 miljoen.

De vorming van de verliesvoorzieningen is voor een deel het gevolg van de crisis op de vastgoedmarkt. Uit het onderzoek "Financiële effecten van de vastgoedcrisis bij gemeentelijke grondbedrijven", dat in opdracht van de Ministeries van Infrastructuur en Milieu en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en in opdracht van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten is uitgevoerd door Deloitte, blijkt dat de vastgoedmarkt één tot twee jaar later reageert op verslechtering dan wel verbetering van economische omstandigheden (planning). Het effect van verslechterde economische omstandigheden komt tot uiting in het wijzigen van programma's, het naar achter schuiven van de grondopbrengsten en het dalen van (grond)prijzen.

7.3. Resultaat grondexploitatie 2011

Het resultaat van de grondexploitatie bedraagt afgerond € 5,2 miljoen nadelig tegenover begroot na wijziging € 1,6 miljoen nadelig. In de paragraaf grondbeleid is op een toereikende wijze een nadere uiteenzetting gegeven van het gerealiseerde eindresultaat 2011 en worden eveneens de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van het begrote resultaat 2011 toegelicht. Het verschil tussen het begrote en het werkelijke resultaat van € 3,6 miljoen wordt met name veroorzaakt door het vormen van een aanvullende verliesvoorziening voor het complex Elst Centraal van € 2,1 miljoen en het treffen van voorzieningen voor de complexen Vinkenhof, Loeffen, De Pas en Den Hartog voor een bedrag van € 1,8 miljoen. Hieronder geven wij een nadere toelichting.

Elst Centraal

Recentelijk is de geactualiseerde grondexploitatie van complex Elst Centraal aan de raad aangeboden. Hieruit is vast te stellen dat het resultaat van de grondexploitatie is verslechterd met € 2,1 miljoen. De reden ligt vooral in de lagere grondopbrengst vanwege een stagnerende woningmarkt. Vanuit dit oogpunt is in de jaarrekening 2011 een aanvullende verliesvoorziening van € 2,1 miljoen opgenomen.

Vinkenhof, Loeffen, De Pas en Den Hartog

De commissie Bbv heeft in februari 2012 een bijgestelde "Notitie grondexploitatie" uitgebracht. Een van de belangrijke stellige uitspraken in deze bijgestelde notitie is dat voor het activeren van kosten van een niet in exploitatie genomen complex er een reëel en stelling voornemen moet bestaan dat deze in de nabije toekomst zal worden bebouwd. Deze verwachting moet wel gebaseerd zijn op een **raadsbesluit** waarin inhoud wordt gegeven aan de ambitie en de planperiode. Het verschil met de "oude richtlijn" is dat dus niet alleen het college een besluit moet nemen, maar dat ook de raad expliciet een dergelijk besluit moet nemen.

Voor de complexen Vinkenhof, Loeffen, De Pas en Den Hartog geldt dat sprake is van niet in exploitatie genomen complexen met in 2011 een agrarische danwel soortgelijke bestemming. Het verschil tussen de in de administratie opgenomen boekwaarde en de 'agrarische boekwaarde' bedraagt € 3,6 miljoen.

In april 2012 heeft uw college de intentie uitgesproken over te gaan tot woningbouw danwel bedrijventerreinontwikkeling binnen deze 4 complexen. Ten tijde van het opmaken van de jaarrekening beschikte uw gemeente niet over een dergelijk besluit van de raad.

De commissie Bbv heeft gesteld dat deze belangrijke wijziging (aanwezigheid raadsbesluit) met ingang van boekjaar 2012 als verplicht wordt gesteld en adviseert dringen deze richtlijn - vanuit voorzichtigheidsprincipe – ook al voor de jaarrekening 2011 te hanteren.

Vanwege het ontbreken van een raadsbesluit heeft het college besloten in de jaarrekening 2011 een verliesvoorziening van € 1,8 miljoen te treffen. Door het college wordt de kans dat de raad in 2012 geen besluit neemt over de ontwikkeling van deze 4 complexen geschat op 50%. Hiermee is de verliesvoorziening becijferd op € 1,8 miljoen (50% van € 3,6 miljoen).

Verder hebben wij het college geadviseerd in 2012 tijdig te anticiperen op bovenstaande. Indien bepaalde besluiten in 2012 niet tijdig aan de raad worden voorgelegd dat heeft dit een impact op de waardering van de nog niet in exploitatie genomen gronden in de jaarrekening 2012.

7.4. Reservepositie grondexploitatie

Naast de voorziening voor verwachte verliezen beschikte uw gemeente nog over een reserve bovenwijkse voorzieningen. De stand van deze reserve bedraagt ultimo 2011 € 5,3 miljoen (2010: € 7,1 miljoen). Uw gemeente beschikt niet over een afzonderlijke reserve grondexploitatie.

Het berekende benodigde weerstandsvermogen per 31 december 2011 bedraagt € 4,3 miljoen en moet feitelijk gedekt worden vanuit de algemene reserve. In hoofdstuk 8 gaan wij nader in op het weerstandsvermogen van uw gemeente.

8. Ontwikkeling financiële positie

8.1. Algemene beschouwing

In de verslaggevingsregels van gemeenten, het Bbv, wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Als onderdeel van de resultaatbepaling mogen geen mutaties in het eigen vermogen plaatsvinden. De mutaties in het eigen vermogen vinden plaats door middel van de resultaatbestemming. In onderstaand overzicht hebben wij de mutaties in de reserves weergegeven.

Ontwikkeling eigen vermogen		*€ 1.000
Stand van de reserves per 1 januari 2011		€ 69.563
Nog te bestemmen resultaat 2011		-/- € 2.518
Per saldo onttrokken aan de reserves ten gunste van de programmarekening		-/- € 1.936
Stand van de reserves per 31 december 2011		€ 65.109

In de volgende paragraaf gaan wij nader in op de financiële structuur van uw gemeente.

8.2. De financiële structuur

Voor een inzicht in de financiële structuur van uw gemeente geeft de balans per jaar ultimo de volgende samenvatting:

Bedragen * € 1.000	2011	2010
Reserves	67.626	71.601
Nog te bestemmen resultaat	-/-2.518	-/-2.039

Voorzieningen	9.268	10.999
Schulden op lange termijn	53.176	44.973
Beschikbaar op lange termijn	€ 127.552	€ 125.534

Bedragen * € 1.000	2011	2010
Vaste activa	119.253	110.881
Vorraden	17.853	25.638
Vastgelegd op lange termijn	137.106	136.519
Tekort aan beschikbare middelen op lange termijn	€ 9.554	€ 10.985

Ultimo 2011 was sprake van een tekort van op lange termijn beschikbare middelen van afgerond € 9,6 miljoen, tegenover een tekort van afgerond € 11,0 miljoen ultimo 2010. Uw gemeente financiert haar vaste activa voor een deel met kort vreemd vermogen. Dit is ook uit de balans af te lezen. Per 31 december 2011 heeft uw gemeente een kasgeldlening afgesloten van € 9,5 miljoen. In de paragraaf financiering van het jaarverslag is de beweegreden hiervoor (lage rentestand korte financiering) duidelijk en toereikend uiteengezet.

Samenvattend stellen wij vast dat de financiële structuur van uw gemeente gezond is te noemen. De liquiditeit wordt periodiek in beeld gebracht, gemonitord en indien nodig worden tijdig activiteiten ondernomen. Dit alles binnen de daarvoor geldende wet- en regelgeving.

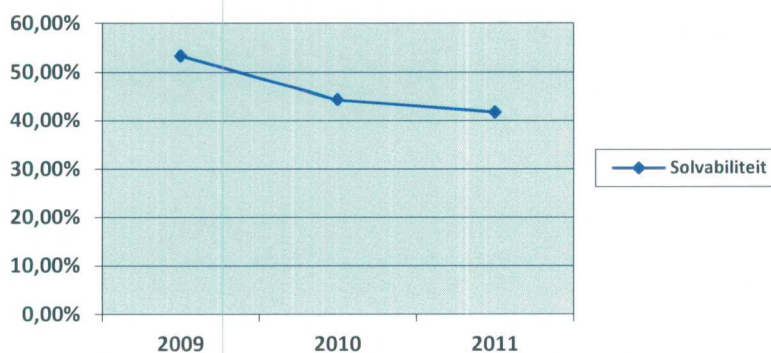
8.3. Financiële positie

Ontwikkeling reservepositie

Het totaal van de reserves (inclusief resultaatbestemming) ultimo 2011 van uw gemeente bedraagt € 65,1 miljoen tegenover € 69,6 miljoen ultimo 2010. Dit is 41,7% van het balanstotaal (2010: 44,3% van het balanstotaal).

Wij hebben dit voor de jaren 2009 tot en met 2011 zichtbaar gemaakt in de volgende grafiek.

De solvabiliteit is de afgelopen jaren gedaald.

Zoals blijkt uit bovenstaande grafiek is de solvabiliteit ten opzichte van 2010 licht gedaald.

Wij merken hierbij op dat op de reserves (zowel algemeen als bestemmingsreserves) 'claims' rusten vanuit zowel de begroting als vanuit reeds eerder genomen besluiten. In de toelichting op de reserves zijn deze adequaat toegelicht.

Ontwikkeling weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit vanwege ingeschatte risico's. Onderstaand schema geeft aan welke onderdelen hierbij een belangrijke rol spelen.

In de paragraaf Weerstandsvermogen van uw jaarverslag bent u nader ingegaan op de weerstandscapaciteit in relatie tot de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd of verzekeringen zijn afgesloten. De door u ingeschatte weerstandscapaciteit en gekwantificeerde risico's hebben een relatie met elkaar. Naarmate u meer risico's schat is de noodzakelijk geachte weerstandscapaciteit immers hoger.

In de paragraaf weerstandsvermogen van het jaarverslag 2011 komt het college op een incidentele weerstandscapaciteit van € 18,4 miljoen en een risicoprofiel van € 15,1 miljoen. Dit levert een weerstandratio op van 122%. Daarbij wordt door u geconcludeerd dat er sprake is van een toereikend weerstandsvermogen met daarbij wel enige kanttekeningen (signaallijst bij de begroting 2012/2013).

In het jaarverslag zijn tevens de structurele risico's door u in beeld gebracht en in relatie gebracht met de structurele weerstandscapaciteit, overigens zonder verdere kwantificering. Wel wordt in het jaarverslag samenvattend door het college gesteld dat de gemeente Overbetuwe voor wat betreft het structurele weerstandsvermogen "nog weinig vlees op de botten heeft".

Het bovengenoemde beeld is op een toereikende wijze uiteengezet in de paragraaf weerstandsvermogen.

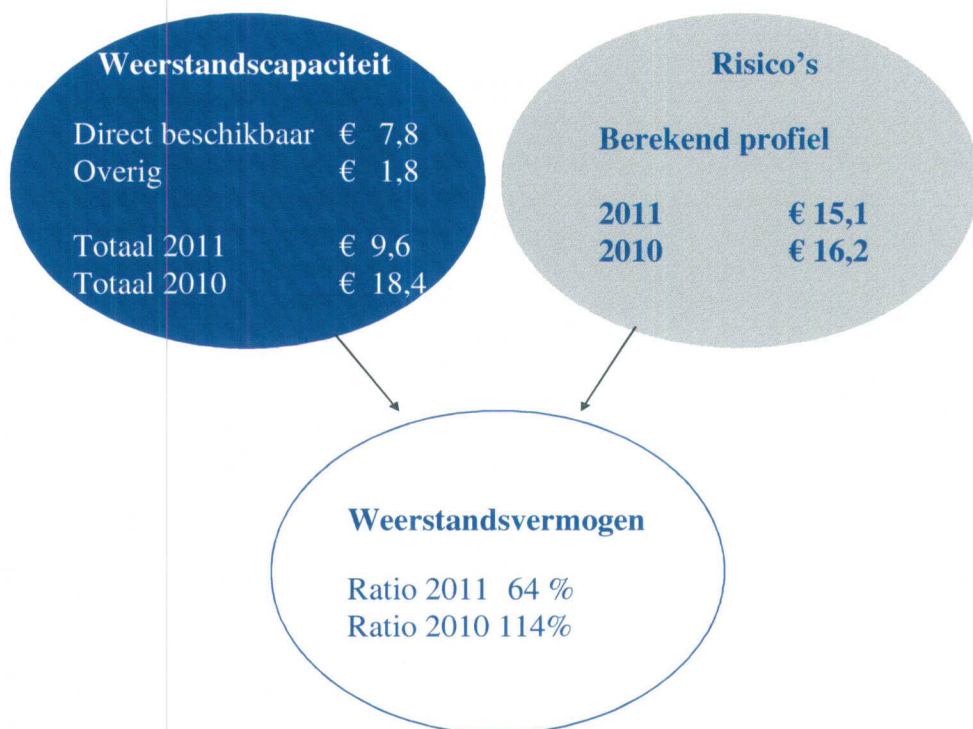
Bij onze beschouwing van de weerstandratio hebben wij een drietal opmerkingen:

1. Wij nemen bij de berekening van de incidentele weerstandscapaciteit niet de verwachte toename van de algemene reserve in de meerjarenperiode mee. Dit

heeft een verlagend effect van € 4,7 miljoen op de door het college berekende incidentele weerstandscapaciteit. Onze argumentatie daarbij is dat de realisatie van deze toekomstige toename van de algemene (met name beoogde winstrealisaties in de grondexploitaties) nog niet voldoende zeker is.

2. In de hierboven genoemde € 4,7 miljoen is ook de bestemming van het rekeningresultaat over 2011 ad € 4 miljoen ten laste van de algemene reserve door het college meegenomen. Wij zijn van mening dat deze € 4 miljoen in mindering moet worden gebracht op het vrij aanwendbare deel van de huidige algemene reserve ad € 11,8 miljoen.
3. In de berekening van de incidentele risico's is een stelpost voor diverse risico's van in totaal € 5 miljoen opgenomen. Gelet op de diverse ontwikkelingen en de onder druk staande resultaatontwikkeling vragen wij ons af of de inschatting van de hoogte van dit bedrag nog wel realistisch is.

In de hierna opgenomen weergave hebben wij de weerstandsratio (zoals hiervoor onder punt 1 en 2 toegelicht) voor u in beeld gebracht.

Uw weerstandsratio is dalende.

De financiële positie van uw gemeente neemt af en is niet zonder zorgen.

Zowel uit de opstelling van het college als uit onze bovenstaande weergave is af te leiden dat de weerstandsratio van uw gemeente dalende is. Wij hanteren daarbij een meer voorzichtige benadering als uitgangspunt.

In onze voorgaande rapportage hebben wij al gerapporteerd dat de financiële positie van uw gemeente niet zonder zorgen is. Deze constatering wordt overigens ook door het college onderkend. Gerelateerd aan de hierboven genoemde ontwikkeling van de weerstandspositie (incidenteel en structureel) en daarnaast de ontwikkelingen aangaande de verdere decentralisatie van de overheidstaken naar gemeenten, de korting van de rijksbudgetten, de gevolgen van de economische crisis (o.a. dividend, bouwleges, uitkeringen) en de vertragingen in de grondexploitatie zorgen ervoor dat wij onze kwalificatie van de financiële positie, als zijnde niet zonder zorgen, nogmaals bij u benadrukken. Een andere belangrijke factor die hierbij in ogenschouw moet worden genomen vormt de toenemende kans op financiële risico's vanuit de diverse verbonden partijen waarin uw gemeente participeert en waarvoor uw gemeente (deels) verantwoordelijk voor is.

Wij hebben het college geadviseerd in 2012 de uitgangspunten van het berekenen van de weerstandsratio te analyseren en indien noodzakelijk daarin in overleg met de raad wijzigingen aan te brengen. Belangrijk daarbij is hoe uw gemeente handelt met het meenemen van nog niet (volledig) gerealiseerde boekwinsten van grondexploitaties. In aansluiting hierop hebben wij het college geadviseerd eveneens een meer diepgaande inschatting te maken van de incidentele en structurele risico's en deze af te zetten tegen het verwachte financiële meerjarenperspectief.

Meerjarenperspectief

In de begroting 2012 is voor 2012 en de jaren 2013 tot en met 2015 een jaarlijks financieel sluitende begroting gepresenteerd. Hierbij is het wel belangrijk te vermelden dat er dan wel structureel jaarlijks circa € 1,1 miljoen aan bezuinigingstaakstelling moet worden gerealiseerd.

De vele ontwikkelingen die op uw gemeente afkomen zorgen er voor dat u als raad voor belangrijke financiële beleidsmaatregelen staat die erop gericht zullen zijn een structureel dekkend meerjarenperspectief te blijven realiseren, waarbij beschikbaarheid van middelen beperkt is en qua ambities prioriteiten gesteld moeten worden. Dit zal ook de druk op de toekomstige begroting verhogen en daarmee de kwetsbaarheid van de toekomstige financiële positie vergroten.

Daarnaast kan dit ook mogelijke financieringsrisico's met zich mee brengen. Voor wat betreft dit laatste onderwerp verwijzen wij u naar hoofdstuk 10 van deze rapportage waarin wij ingaan op de ontwikkelingen rondom de invoering van de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF). Ook voor uw gemeente is dit belangrijke ontwikkeling om goed te volgen.

Het jaar 2012 maar zeker ook daarna zal uw gemeente scherp aan de wind moet zeilen en is zeker alertheid geboden de financiële positie en de hiermee samenhangende liquiditeit c.q. financieringspositie adequaat en tijdig te monitoren.

Dit vraagt om een goed functionerend planning- en controlinstrument met focus op de voor uw gemeente kritische succesfactoren. De kwaliteit van de tussentijdse informatievoorziening en het proces van risicomanagement zijn hierbij van groot belang.

9. Single information, Single audit (SiSa)

9.1 Algemeen

De procedure die uw gemeente moet naleven bij de aanlevering van de bestanden aan het CBS is in 2011 niet wezenlijk gewijzigd. Uw gemeente dient in een vast, voorgeschreven stramien de documenten aan het CBS te leveren. In dit rapport dienen wij op grond van de regelgeving inzicht te verschaffen in de fouten en onzekerheden. Deze zijn in de volgende paragraaf uitgewerkt.

9.2 Geen fouten en onzekerheden in SiSa-verantwoording 2011

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die voor uw gemeente in 2011 onder SiSa vallen. Wij doen dit door middel van een tabel, die ook moet worden opgenomen als er geen fouten of onzekerheden geconstateerd zijn.

Op basis van de uitgevoerde controlewerkzaamheden hebben wij vastgesteld dat de regelingen geen fouten of onzekerheden bevatten. Volledigheidshalve hebben wij dit in bijlage 1 vastgelegd.

De SiSa-bijlage bevat
géén fouten of
onzekerheden:

10. Actualiteiten: Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF)

Decentrale overheden moeten zich mogelijk gaan houden aan de doelstellingen uit het Stabieliteits- en Groeipact.

Momenteel ligt een ontwerp wetsvoorstel voor ter consultatie aan de Nederlandse decentrale overheden ten aanzien van de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF). Door middel van dit wetsvoorstel, dat naar verwachting in werking gaat treden met ingang van 1 januari 2013, geeft de Nederlandse staat invulling aan de recente Europese afspraken ten aanzien van begrotingsdiscipline. Ook de belangrijkste uitgangspunten en randvoorwaarden van het Nederlandse budgettaire beleid - zoals de begrotingsregels - zijn onderdeel van het wetsvoorstel. De ministerraad heeft hier op 23 december 2011 mee ingestemd op voorstel van de ministers De Jager van Financiën en Spies van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en staatssecretaris Atsma van Infrastructuur en Milieu.

Het wetsvoorstel bepaalt dat niet alleen het rijk maar ook de decentrale overheden zich moeten houden aan de doelstellingen uit het aangescherpte Stabieliteits- en Groeipact. Dit houdt in dat ook gemeenten, provincies en waterschappen moeten bijdragen aan het beperken van het begrotingstekort van de collectieve sector. Waar voorheen het begrotingstekort voor de decentrale overheden op het niveau van de macro-economie werd getoetst, worden met de invoering van de Wet HOF individuele gemeenten getoetst en kunnen zij worden gestraft voor het begrotingstekort op kasbasis.

Effecten voor uw gemeente

Indien de Tweede Kamer in de zomer van 2012 het wetsvoorstel in ongewijzigde vorm aanneemt, heeft de uitwerking van deze wetgeving impact op de bedrijfsvoering van uw gemeente. De VNG heeft in januari 2012 twee nadelige effecten van deze wetgeving aangehaald. Enerzijds worden de decentrale overheden geremd om te investeren, hetgeen een nadelig effect heeft op de economie. Anderzijds worden gemeenten die toch investeren aangepakt door middel van een bestuurlijke boete.

Dit kan voor een gemeente een behoorlijk effect hebben op niet alleen de realisatie van de investeringen in haar eigen vastgoed, maar ook op de investeringen in complexen van de grondexploitatie. Immers, bij de grondexploitatie-complexen gaan de kosten vaak voor de baat uit, met name daar waar gemeenten zelf een actieve grondpolitiek voeren.

De Wet HOF vraagt dan ook om aandacht op onder meer de volgende aspecten uit uw bedrijfsvoering:

- structureel sluitende begroting;
- sturen op het aandeel van uw gemeente in de omvang van het EMU-saldo;
- sturen op de omvang en ontwikkeling van de schuldpositie;
- investeringsprogramma en financieringsplanning goed op elkaar afstemmen (mogelijk ideaalcomplex);
- financiële en maatschappelijke gevolgen in kaart brengen van mogelijke stopzetting in investeringen.

11. Tot slot

Wij vertrouwen erop u met de uitvoering van onze werkzaamheden, uitmondend in ons oordeel bij de jaarrekening en deze rapportage, van dienst te zijn geweest.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

A large, stylized handwritten signature in blue ink, which appears to be 'M. Knip', written over the printed name.

drs. M. Knip RA

Bijlage 1: Bevindingen controle SiSa-bijlage gemeente Overbetuwe 2011

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
C6	Wet inburgering (Wi)	Geen	0	n.v.t.
C7C	Investering stedelijke vernieuwing (ISV)	Geen	0	n.v.t.
D5	Regeling verbetering binnenklimaat primair onderwijs 2009	Geen	0	n.v.t.
D9	Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) 2011-2014	Geen	0	n.v.t.
E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	Geen	0	n.v.t.
E26	Spoorse doorsnijdingen	Geen	0	n.v.t.
F3	Verzameluitkering EL&I	Geen	0	n.v.t.
G1C-1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	Geen	0	n.v.t.
G1C-2	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	Geen	0	n.v.t.
G2	I Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB	Geen	0	n.v.t.
G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004	Geen	0	n.v.t.
G5	Wet participatiebudget (WPB)	Geen	0	n.v.t.
G6	Schuldhelpverlening	Geen	0	n.v.t.
H10	Brede doeluitkering Centra voor jeugd en gezin (BDU CJG)	Geen	0	n.v.t.